

Wymagania edukacyjne „LEKCJA MUZYKI” KLASA 5

Temat	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
Na dobry początek. Organizacja pracy na lekcjach muzyki w klasie piątej	Na pierwszej lekcji uczniowie i nauczyciel przypominają zasady wspólnej pracy i kryteria oceniania, a także zapoznają się z nowym podręcznikiem. Piosenka <i>Z naszymi marzeniami</i> oraz zabawa „Wakacyjne wspomnienia dźwiękowe” służą rozśpiewaniu klasy oraz przyjemnemu rozpoczęciu pracy w nowym roku szkolnym.	
Tajemnicze muzyczne znaki. Zastosowanie oznaczeń: repetycji, volty, <i>da capo al fine</i> i fermaty	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Na wędrownkę</i>, • gra utwór <i>Na skróty</i>, • wymienia nazwy oznaczeń stosowanych w zapisie nutowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Na wędrownkę</i>, • wyjaśnia oznaczenia stosowane w zapisie nutowym, • wskazuje w zapisie nutowym poznane symbole muzyczne.
Muzyczne rozmowy. Okresowa budowa utworu muzycznego	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenkę <i>Wlazł kotek na płatek</i>, • gra w grupie utwory instrumentalne w formie okresu muzycznego (z zapisu nutowego zamieszczonego w podręczniku), • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>poprzednik</i>, <i>następnik</i>, <i>zdanie muzyczne</i>, <i>okres muzyczny</i>, <i>forma muzyczna</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • gra solo utwory instrumentalne w formie okresu muzycznego (z zapisu nutowego w podręczniku), • wskazuje poprzednik i następnik w utworach opartych na budowie okresowej, • improwizuje zakończenie następnika podczas wykonywania utworu w formie okresu muzycznego.
Muzyka w roli głównej. Różne formy prezentacji muzyki	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Muzyka</i>, • wymienia terminy: <i>filharmonia</i>, <i>recital</i>, <i>koncert</i>, <i>festiwal muzyczny</i>, • podaje zasady z „Kodeksu melomana”. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Muzyka</i>, • wyjaśnia terminy: <i>filharmonia</i>, <i>recital</i>, <i>koncert</i>, <i>festiwal muzyczny</i>, • stosuje się do zasad z „Kodeksu podczas szkolnych koncertów, uroczystości itp.
Dla nauczycieli. Pieśni okolicznościowe	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Nauczycielom</i>, • gra w grupie pieśń <i>Gaudeamus igitur</i>, • improwizuje prosty układ ruchowy do odtwarzanej muzyki, • podczas wykonywania utworu <i>Sto lat</i> realizuje w zespole jeden głos na instrumencie niemelodycznym. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Nauczycielom</i>, • wykonuje solo pieśń <i>Gaudeamus igitur</i>, • realizuje układ ruchowy według własnego pomysłu do odtwarzanej muzyki, • podczas wykonywania utworu <i>Sto lat</i> realizuje samodzielnie jeden głos na instrumencie melodycznym.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Wolno, szybciej, coraz szybciej. Tempo w muzyce i jego rodzaje	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Jesienny berek</i>, • wykonuje <i>Rapowanek</i> z odpowiednimi zmianami tempa, wyjaśnia znaczenie terminu <i>tempo</i>, • tłumaczy, do czego służy metronom. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Jesienny berek</i>, • rozróżnia rodzaje tempa i wskazuje na jego zmiany w utworze, • określa tempo zaprezentowanych utworów, • wyjaśnia znaczenie terminu <i>agogika</i>.
Formy ABA i ABA ₁ . Trzyczęściowe formy muzyczne ABA i ABA ₁	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje <i>Śpiewankę ABA</i>, • gra w grupie melodię <i>Rośnie jabłoń w sadzie</i>, • porusza się do muzyki z rekwizytem, • wyjaśnia, czym charakteryzują się formy ABA i ABA₁. 	<ul style="list-style-type: none"> • gra solo melodię <i>Rośnie jabłoń w sadzie</i>, • rozpoznaje przykłady formy ABA i ABA₁ wśród słuchanych utworów, • wskazuje różnice między formami ABA i ABA₁, • przekształca melodię w formie ABA w utwór w formie ABA₁
Metrum, czyli miara. Zagadnienia i pojęcia związane z metrum muzycznym	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Cztery pory roku</i>, • gra w grupie melodię w metrum 3/4, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>metrum</i>, <i>akcent</i>, <i>takt</i>, <i>taktowanie</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Cztery pory roku</i>, • gra solo melodię w metrum 3/4, • rozpoznaje metrum w słuchanych utworach.
Dzisiaj wielka jest rocznica... Pieśni żołnierskie i legionowe	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa jedną z proponowanych pieśni: <i>Pierwszą Brygadę</i> lub <i>Piechotę</i>, • wymienia tytuły pieśni legionowych, • określa tematykę oraz charakter pieśni żołnierskich i legionowych, • wykonuje na instrumentach perkusyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa pieśni <i>Pierwsza Brygada</i> oraz <i>Piechota</i>, • układa akompaniament rytmiczny do refrenu pieśni <i>Piechota</i>, • wskazuje przedtakt w zapisie nutowym.

	<p>akompaniament do refrenu pieśni <i>Piechota</i>,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest przedtakt. 	
<p>Andrzejkowe tradycje, zwyczaje i zabawy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenki <i>Andrzeju, Andrzeju</i> oraz <i>A idźże, chodaczku</i>, • gra na dzwoneczkach akompaniament do piosenki <i>A idźże, chodaczku</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenki <i>Andrzeju, Andrzeju</i> oraz <i>A idźże, chodaczku</i>, • improwizuje śpiewanki, które mogłyby towarzyszyć andrzejkowemu wrózeniu, • śpiewa melodię ułożoną samodzielnie (z wykorzystaniem podanego rytmu i tekstu rymowanki).
<p>Warsztat muzyczny</p>	<p>Lekcja służy powtórzeniu i utwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.</p>	
<p>Zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe. Polskie tradycje związane z Bożym Narodzeniem. Wykonywanie utworów bożonarodzeniowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Święta, święta, święta</i>, • gra kolędę <i>Przybieżeli do Betlejem</i>, • wymienia zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe kulturowane w jego rodzinie i w regionie, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kolęda, pastorałka</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Święta, święta, święta</i>, • wyjaśnia, czym się różni kolęda od pastorałki.
<p>Kolędować Małemu... Kolędy i pastorałki. Wspólne kolędowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie kolędę <i>Z narodzenia Pana</i> i pastorałkę <i>W dzień Bożego Narodzenia</i>, • wyjaśnia znaczenie terminu <i>jasełka</i>, • rozpoznaje słuchane kolędy, • wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe kulturowane w krajach sąsiadujących z Polską. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo kolędę <i>Z narodzenia Pana</i> i pastorałkę <i>W dzień Bożego Narodzenia</i>, • rozpoznaje rytmy polskich tańców narodowych w słuchanych kolędach, • omawia zwyczaje bożonarodzeniowe kulturowane w krajach sąsiadujących z Polską.
<p>W zimowym nastroju. Nastrój w muzyce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Zima lubi dzieci</i>, • określa nastrój słuchanych utworów, • maluje zimowy pejzaż nawiązujący do kompozycji S. Moniuszki. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Zima lubi dzieci</i>, • uczestniczy w zabawie „Jaki to nastrój?”, • opowiada o swoich skojarzeniach powstałych pod wpływem wysłuchanej muzyki.
<p>Usprawiedliwione spóźnienie, czyli kanon. Forma kanonu w muzyce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa unisono piosenkę <i>Mały kanon</i>, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>unisono, kanon, muzyka wielogłosowa</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenkę <i>Mały kanon</i> w wielogłosie, • przedstawia formę kanonu graficznie oraz w postaci układu ruchowego.
<p>Zaśpiewajmy i zagrajmy w kanonie! Forma kanonu w praktyce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje <i>unisono</i> piosenkę <i>Zaśpiewajmy w kanonie</i>, • śpiewa i gra na flecie gamę C-dur – <i>unisono</i> i w kanonie, • wykonuje kanon rytmiczny wraz z całą klasą. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje piosenkę <i>Zaśpiewajmy w kanonie</i> w wielogłosie, • opracowuje i wykonuje (wspólnie z koleżankami i kolegami) własny kanon rytmiczny.
<p>Warsztat muzyczny</p>	<p>Lekcja służy powtórzeniu i utwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.</p>	
<p>Na wielu strunach. Instrumenty strunowe. Podział instrumentów strunowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Instrumenty strunowe</i>, • wymienia instrumenty strunowe i przedstawia ich podział na poszczególne grupy. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Instrumenty strunowe</i>, • rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów strunowych, • Opowiada o historii powstania pierwszych instrumentów strunowych na podstawie wiadomości z podręcznika.
<p>Młodość Fryderyka Chopina. Życie i twórczość Chopina do roku 1830</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i>, • podaje podstawowe fakty dotyczące młodości Chopina, • wyjaśnia znaczenie terminu <i>mazurek</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i>, • opowiada o młodości Chopina na podstawie wiadomości zawartych w podręczniku, • wyjaśnia, czym różni się mazurek od mazura.
<p>Na ludową nutę. Narodowe tańce polskie: krakowiak</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenki: <i>Hej, na krakowskim rynku</i> i <i>Krakowiaczek jeden</i>, • wykonuje krok podstawowy krakowiaka, • odtwarza schemat rytmiczny synkopy, • podaje charakterystyczne cechy krakowiaka, 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenki: <i>Hej, na krakowskim rynku</i> i <i>Krakowiaczek jeden</i>, • opisuje poszczególne instrumenty ludowe,

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia instrumenty ludowe, wyjaśnia znaczenie terminów: <i>synkopa, kapela</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje brzmienie instrumentów ludowych w słuchanym utworze.
Folklor naszych sąsiadów. Folklor muzyczny krajów sąsiadujących z Polską	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje piosenkę <i>Tańcuj, tańcuj</i>, śpiewa pierwszy głos z piosenki <i>Żuraw</i>, gra melodię <i>Oszukałaś, okłamałaś</i>, tańczy polkę krokiem podstawowym, charakteryzuje muzykę ludową Słowacji, Czech, Ukrainy, Rosji i Niemiec. 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa piosenkę <i>Żuraw w dwugłosie</i>, gra melodię piosenki <i>Żuraw</i>, rozpoznaje w słuchanych utworach cechy ludowej muzyki słowackiej, czeskiej, ukraińskiej, rosyjskiej i niemieckiej, układa akompaniament perkusyjny do melodii <i>Oszukałaś, okłamałaś</i>.
Muzyka źródeł. Jak muzykowano w prehistorii	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenkę <i>Prośba o pomyślny dzień</i>, wykonuje melodie: <i>Bele mama</i> i <i>Nie martw się</i>, wymienia instrumenty prehistoryczne. 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenkę <i>Prośba o pomyślny dzień</i>, wykonuje układ ruchowy do piosenki <i>Bele mama</i>, opowiada o powstaniu pierwszych instrumentów prehistorycznych.
Śpiewajmy razem – chór. Rodzaje chórów	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje w grupie piosenki <i>Chodź, pomaluj mój świat</i> i <i>Chce iść naród mój</i>, wymienia wykonawców muzyki wokalne, wyjaśnia znaczenie terminów: <i>muzyka wokalna, solista, zespół wokalny, chór, a cappella</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenki <i>Chodź, pomaluj mój świat</i> i <i>Chce iść naród mój</i>, rozpoznaje, jakiego rodzaju chóry wykonują utwory prezentowane na lekcji, wymienia formy muzyki wokalne przeznaczone do wykonania przez chór.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Muzyka i przyroda. Muzyka ilustracyjna i muzyka programowa	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje w grupie piosenkę <i>Mokro</i>, wyjaśnia znaczenie terminów: <i>muzyka programowa, muzyka ilustracyjna</i>, układa utwór perkusyjny, w którym brzmienie instrumentów naśladuje odgłosy zwierząt ukazanych na rysunku w podręczniku, pracuje w grupie tworzącej opowiadanie nawiązujące do zaprezentowanego utworu. 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenkę <i>Mokro</i>, rozpoznaje cechy muzyki programowej i ilustracyjnej w wysłuchanych utworach, wymyśla opowieść, która mogłaby być programem utworu muzycznego, układa i wykonuje muzykę nawiązującą do ilustracji.
Na majówkę. Zabawy muzyczne z gestodźwiękami i instrumentami perkusyjnymi	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje w grupie fragment piosenki <i>Ja mam tylko jeden świat</i> realizuje rytm za pomocą tataizacji i gestodźwięków, tańczy do melodii <i>Majówkowa poleczka</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenkę <i>Ja mam tylko jeden świat</i> wykonuje akompaniament do piosenki, gra melodię <i>Majówkowa poleczka</i>.
O rodzinie w rytmie rock and rolla. Rock and roll. Tworzenie portretów dźwiękowych	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenkę <i>Familijny rock and roll</i>, charakteryzuje muzykę rockandrollową, wykonuje krok podstawowy rock and rolla. 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenkę <i>Familijny rock and roll</i>, tańczy rock and rolla do odtwarzanej muzyki, gra akompaniament do utworu rockandrollowego.
Przy ognisku, czyli o akompaniamencie. Funkcja i rodzaje akompaniamentu	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa piosenki <i>Płonie ognisko w lesie</i> i <i>Stokrotka</i>, wymienia tytuły popularnych piosenek ogniskowych, wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akompaniament, burdon, półplayback</i>, wymienia rodzaje akompaniamentu (<i>burdon, akompaniament rytmiczny, akompaniament harmoniczny</i>), realizuje w grupie partyturę utworu <i>Stokrotka</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje piosenkę <i>Płonie ognisko w lesie</i> w kanonie dwugłosowym, charakteryzuje omówione na lekcji rodzaje akompaniamentu i rozpoznaje je w słuchanych utworach.
Wakacje! Powtórzenie i utwalenie wiadomości zdobytych w klasie piątej	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenkę <i>Lato, lato, lato czeka</i>, bierze udział w „Muzycznym konkursie” – klasowej grze dydaktycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenkę <i>Lato, lato, lato czeka</i>.

Kryteria oceniania

Ocenie podlegają:

1) umiejętności w zakresie: śpiewania; grania na instrumentach; tworzenia muzyki; ruchu przy muzyce; formułowania wypowiedzi o muzyce, np. na temat wysłuchanych utworów;

2) wiedza muzyczna dotycząca: zagadnień teoretycznych (znajomość podstawowych terminów muzycznych i umiejętność ich stosowanie w wypowiedziach o muzyce); biografii i twórczości kompozytorów; aparatu wykonawczego muzyki wokalne i instrumentalnej (soliści, zespoły, chóry, orkiestry); zagadnień z zakresu szeroko pojętej kultury muzycznej;

3) postępy, zaangażowanie w działania muzyczne, w tym: aktywność na lekcjach wynikająca z zainteresowania przedmiotem; umiejętność pracy w grupie (współpraca i wzajemna pomoc); prezentacja dokonań; kreatywność.

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania; zdobywa dodatkową wiedzę dzięki wykorzystaniu różnych źródeł informacji;

na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany, inicjuje różnorodne działania i projekty;

potrafi zagrać melodie zamieszczone w podręczniku oraz inne proste utwory na flecie, dzwoneczkach, keyboardzie lub innym instrumencie melodycznym;

umie zaśpiewać *a capella* i z akompaniamentem piosenki z podręcznika oraz z innych źródeł;

opanował umiejętność łączenia wiedzy z zakresu muzyki z wiadomościami z innych przedmiotów;

potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy muzyczne;

zawsze jest przygotowany do lekcji, odrabia zadane prace domowe;

jest wzorowym słuchaczem koncertów muzycznych.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania; korzysta z różnych źródeł informacji;

na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany;

potrafi zagrać większość melodii zamieszczonych w podręczniku na flecie i dzwoneczkach;

umie zaśpiewać z akompaniamentem większość piosenek z podręcznika;

odrabia prace domowe;

jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;

korzysta z różnych źródeł informacji;

potrafi zagrać kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na flecie lub dzwoneczkach;

śpiewa poprawnie pod względem muzycznym pieśni jednogłosowe z akompaniamentem;

na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany;

odrabia prace domowe;

jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

opanował w stopniu podstawowym wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;

wyjaśnia najważniejsze zagadnienia muzyczne z pomocą nauczyciela;

potrafi zagrać niektóre melodie przewidziane w programie nauczania na flecie lub dzwoneczkach;

śpiewa z akompaniamentem niektóre piosenki zamieszczone w podręczniku;

z reguły odrabia prace domowe;

zazwyczaj ze skupieniem słucha koncertów muzycznych.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;

wykonuje proste ćwiczenia muzyczne z pomocą nauczyciela;

potrafi zagrać na instrumencie melodycznym gamę i najprostsze utwory zamieszczone w podręczniku;
śpiewa z akompaniamentem najprostsze piosenki z podręcznika;
odrabia proste prace domowe;
nie przeszkadza innym słuchaczom podczas koncertów muzycznych.

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który mimo prób aktywizacji podejmowanych przez nauczyciela:

nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania (co uniemożliwia dalsze kształcenie);
nie wykonuje prostych ćwiczeń nawet z pomocą nauczyciela;
nie podejmuje prób zagrania melodii na instrumencie melodycznym;
odmawia wykonania jakiegokolwiek piosenki lub choćby recytacji rytmicznej;
jest pasywny, nie uważa na lekcjach;
nie odrabia prac domowych;
nie wykazuje chęci, aby nauczyć się czegoś, nadrobić braki, poprawić oceny.